

Výkon rozhodnutí

Pokud byl rozsudek pro zmeškání povinnému doručen a ten využil opravné prostředky vůči němu, již není třeba zabývat se otázkou, zda byl v dostatečném časovém předstihu doručen návrh na zahájení řízení, popř. jiná rovnocenná písemnost.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 3200/2013, ze dne 16.12.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného A.S. Netherlands B.V., zastoupeného JUDr. V.M., advokátem se sídlem v B., proti povinnému M.-P. s. r. o., se sídlem v P., zastoupenému JUDr. I.P., advokátkou se sídlem v P., pro 30 408,- EUR s příslušenstvím, o prohlášení vykonatelnosti a nařízení exekuce, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 14 EXE 2468/2011-48, o dovolání oprávněného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2013, č. j. 19 Co 417/2012-74, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2013, č. j. 19 Co 471/2012-74, se ruší a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 8 usnesením ze dne 31. 5. 2012, č. j. 14 EXE 2468/2011-48, prohlásil rozsudek soudu v Utrechtu, Nizozemské království, ze dne 2. 3. 2011, sp. zn. 300150/HA ZA 11-136, za vykonatelný. K uspokojení pohledávky oprávněného podle tohoto rozsudku a pro náklady oprávněného a náklady exekuce, které budou určeny v příkazu k úhradě nákladů exekuce, nařídil exekuci na majetek povinného a jejím provedením pověřil soudního exekutora JUDr. Ivana Erbeny. Dospěl k závěru, že byly splněny podmínky stanovené nařízením Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále též jen „Nařízení“) pro prohlášení rozsudku za vykonatelný (předchozí rozhodnutí soudu prvního stupně bylo zrušeno k odvolání povinného Městským soudem v Praze z důvodu, že soud opomněl o prohlášení vykonatelnosti rozhodnout a své rozhodnutí neodůvodnil).

Městský soud napadeným rozhodnutím usnesení soudu prvního stupně změnil a zamítl návrh na prohlášení vykonatelnosti citovaného rozsudku i návrh na nařízení exekuce. Dále rozhodl o povinnosti oprávněného zaplatit povinnému na nákladech řízení před soudem prvního stupně 27 420,- Kč a před odvolacím soudem 13 185,- Kč, a to k rukám jeho advokáta do tří dnů od právní moci usnesení. Současně oprávněného zavázal k zaplacení nákladů exekuce 7 865,- Kč soudnímu exekutorovi.

Městský soud uvedl, že až odvolací soud k námitkám povinného může přezkoumat rozhodnutí o prohlášení vykonatelnosti z důvodů uvedených v čl. 34 a 35 Nařízení. V souvislosti s tím dále konstatoval, „že pravomoc přezkoumat, zda byl návrh na zahájení řízení žalovanému doručen (čl. 34 odst. 2 Nařízení), má jak soud státu původu, tak i soud, kde má být rozhodnutí vykonáno, soud státu výkonu může odmítnout uznání a výkon soudního rozhodnutí přesto, že soud státu původu měl za prokázané, že žalovaný, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnuto, měl možnost návrh na zahájení řízení obdržet v dostatečném časovém předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání (ESD - Pency Plastic Products 228/81)“. Odvolací soud dále uvedl, že požadavek na překlad předvolání k jednání a návrhu na zahájení řízení do mateřského jazyka povinného není v ostatních členských státech obvyklý, nedostatek překladu podle čl. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských

státech (dále též jen „Nařízení o doručování“) je sice důvodem pro odmítnutí písemnosti, nezpůsobuje však neplatnost doručení. Zákodárce Společenství ani členské státy nepovažují provedení překladu listin do úředního jazyka žalovaného za nepostradatelné pro výkon jeho práva na obranu před soudem a účelem čl. 8 Nařízení o doručování bylo jednotně stanovit, kdo musí zajistit překlad písemnosti a nést za něj náklady. Daleko větší důraz je při přípravě jednání kladen na to, aby žalovanému byla poskytnuta dostatečná lhůta k přípravě obrany než na to, zda listina byla či nebyla přeložena do jeho mateřského jazyka. Odvolací soud uzavřel, že povinnému byly účinně doručeny listiny – žaloba a předvolání k jednání u nizozemského soudu, osobně je převzal 4. 1. 2011, měl možnost seznámit se s jejich obsahem a při běžné znalosti angličtiny, kterou povinný připustil, měl obecně možnost seznát, o co se jedná. Dle názoru odvolacího soudu mu však nebyla poskytnuta dostatečná doba (povinný měl k dispozici dobu dvou měsíců) k přípravě na jednání u soudu, tedy k tomu, aby mohl nechat listiny přeložit, zajistit si odbornou právní pomoc v České republice i v Nizozemí. Uvedená doba se jeví nedostatečná i s ohledem na čl. 19 odst. 2 Nařízení o doručování; za dostatečnou považuje odvolací soud minimálně dobu šesti měsíců. Z tohoto důvodu je naplněna podmínka podle čl. 34 odst. 2 Nařízení a rozsudek soudu v Utrechtu tudíž nelze uznat za vykonatelný.

Podle odvolacího soudu je dán důvod pro zamítnutí návrhu na uznání rozsudku soudu v Utrechtu také podle čl. 34 odst. 1 Nařízení. V řízení před nizozemským soudem bylo porušeno právo povinného na soudní a jinou právní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť byl zbaven možnosti k soudu přistoupit s dostatečnou přípravou, nizozemský soud se odmítl zabývat jeho námitkami, zejména podaným odporem s žádostí o prominutí zmeškání lhůty, čímž došlo k odepření spravedlnosti. I z tohoto důvodu odvolací soud návrh na prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí podle § 68c odst. 3 zákona č. [97/1963](#) Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, zamítl. K námitce nedoručení rozsudku odvolací soud odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 5180/2008 a sp. zn. 20 Cdo 4154/2008, dle nichž soud v zemi výkonu již nepřísluší zpochybňovat vykonatelnost podkladového rozhodnutí, jestliže je rozhodnutí vykonatelné v zemi původu a byly splněny všechny formální náležitosti v čl. 41 Nařízení. Je totiž třeba rozlišovat situace, kdy žalovanému nebylo předvolání k soudu doručeno s dostatečným předstihem, nebylo mu umožněno se před soudem řádně bránit či na jeho obranu není reagováno, a situace, kdy je výhrada veřejného pořádku vznášena z důvodu nedoručení vykonávaného rozhodnutí. Zatímco v prvním případě lze o rozporu s veřejným pořádkem uvažovat, v druhém případě nikoliv, neboť jen chybu v doručování rozhodnutí nelze pod rozpor s veřejným pořádkem podřazovat.

Oprávněný v dovolání namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Připustnost dovolání oprávněný spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Oprávněnému není známo rozhodnutí dovolacího soudu, v němž by řešil otázku přiměřenosti lhůty k přípravě na jednání v souvislosti s uznáním cizozemského rozhodnutí podle čl. 34 odst. 2 Nařízení. V této souvislosti uvedl, že povinný v dovolání nenamítal nepřiměřenost dvouměsíční lhůty pro přípravu na jednání u nizozemského soudu. Odvolací soud se podle oprávněného navíc zabýval pouze první částí čl. 34 odst. 2 Nařízení, nezabýval se už otázkou, zda povinný v rámci soudního řízení u nizozemského soudu měl k dispozici opravný prostředek proti rozsudku nizozemského soudu a zda tento opravný prostředek využil, přičemž zodpovězení této otázky je zásadní. Ačkoliv odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí cituje rozsudek ESD ve věci C-420/07, Meletis Apostolides proti Davidu Charlesi Oramsovi, Lindě Elizabeth Orams, jeho závěry nijak nereflektuje. Povinný podal proti podkladovému rozsudku opožděné odvolání, o nepřipustnosti odvolání rozhodl Soud pro Střední Nizozemí rozsudkem ze dne 16. 1. 2013, sp. zn. C16/329787/HA ZA 12-1086. Z tohoto důvodu se povinný nemůže dovolat neuznání rozhodnutí podle čl. 34 odst. 2 Nařízení. Oprávněný přitom považuje dobu dvou měsíců k přípravě na jednání za dostatečnou. Tomu nasvědčuje i tvrzení samotného povinného, jenž ve svém odvolání ze dne 4. 7. 2012 uvádí, že se měl

o nizozemském rozsudku dozvědět až v rámci exekučního řízení (první usnesení o nařízení exekuce mu mělo být doručeno 12. 9. 2011), přičemž dne 12. 10. 2011 měl podat k poštovní přepravě odpor proti nizozemskému rozsudku. Jestliže k sepisu odporu postačoval povinnému měsíc, pak dvouměsíční lhůtu k přípravě jednání lze považovat za dostačující. Odkaz na čl. 19 Nařízení o doručování považuje za nepřiléhavý, neboť se týká doručování soudních rozhodnutí. Další závěr odvolacího soudu o porušení práva povinného na soudní a jinou právní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod z důvodu, že se nizozemský soud odmítl zabývat odporem povinného a jeho žádostí o prominutí lhůty, je vyvrácen předložením výše citovaného rozsudku. Navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (srovnej část první, čl. II, bod 7 zákona č. [404/2012](#) Sb. a část první, čl. II, bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Podle čl. 44 Nařízení s přihlédnutím k příloze IV. lze rozhodnutí vydané o opravném prostředku napadnout dovoláním.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání je přípustné, neboť dovolací soud se dosud nezabýval výkladem čl. 34 odst. 2 Nařízení ve vztahu k možnosti podat opravný prostředek.

Podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takové vady dovolací soud neshledal.

Podle čl. 34 odst. 1 Nařízení se rozhodnutí neuzná, je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá.

Podle článku 34 odst. 2 Nařízení se rozhodnutí neuzná, jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost v dostatečném předstihu a takovým způsobem, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, ledaže žalovaný nevyužil žádný opravný prostředek proti rozhodnutí, i když k tomu měl možnost.

Výhrada veřejného pořádku podle článku 34 odst. 1 Nařízení představuje důvod neuznání cizího rozhodnutí. Obsah pojmu veřejný pořádek se určuje podle konkrétního národního právního řádu státu, v němž má být rozhodnutí vykonáno, přičemž důvody neuznání rozsudků by se měly aplikovat pouze velmi zřídka (Jenardova zpráva, Úřední věstník C-59/1979). Za zvláštních okolností může pod výhradu veřejného pořádku náležet i ochrana základních práv a práva na spravedlivý proces (rozsudek Soudního dvora /dnes Soudní dvůr Evropské unie/ ze dne 28. března 2000, ve věci C-7/98 Dieter Krombach proti André Bamberskému, ve kterém Soudní dvůr vyložil čl. 27 bodu 1 úmluvy ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech; srov.

rovněž Simon, P. in Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád II. § 201 až 376. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2009, str. 2993 a násl.).

Oproti tomu neuznání cizího rozhodnutí podle čl. 34 odst. 2 Nařízení je v situaci, kdy se žalovaný v řízení proti uplatněnému nároku věcně nebránil, vázáno na doručení návrhu na zahájení řízení (popř. jiné rovnocenné listiny) v takovém časovém předstihu, jenž žalovanému neumožňuje řádnou přípravu na jednání, a na povinnost žalovaného využít dostupný opravný prostředek v nalézacím řízení, v rámci něhož by měl případný nedostatek času na přípravu namítat. Byl-li tedy vydán rozsudek v řízení, v němž se žalovaný proti uplatněnému nároku věcně nebránil, je možné uplatnit výhradu nedoručení návrhu na zahájení řízení či jiné rovnocenné písemnosti v dostatečném předstihu pouze tehdy (za podmínky), že žalovaný neměl možnost se proti vydanému rozhodnutí bránit opravným prostředkem.

Z uvedeného vyplývá, že důvod neuznání a nevykonatelnosti obsažený v čl. 34 odst. 1 Nařízení se nepřekrývá s důvody neuznání a nevykonatelnosti rozhodnutí obsaženými v jeho článku 34 odst. 2; jde o vyjádření principu *lex specialis derogat legi generali*, což Soudní dvůr potvrdil v rozsudku ze dne 4. února 1988 ve věci Horst Ludwig Hoffman proti Adelheidu Kriegovi. Procesní aspekt veřejného pořádku je tedy limitován aplikací čl. 34 odst. 2, který postihuje většinu otázek spravedlivého procesu, a pod výhradu veřejného pořádku tak mohou náležet pouze takové otázky spravedlivého procesu, na které čl. 34 odst. 2 nelze aplikovat.

V souzené věci je podkladovým rozhodnutím rozsudek Soudu v Utrechtu ze dne 2. 3. 2011, č. j. 300150/HA ZA 11-136, který byl prohlášen za předběžně vykonatelný a jímž bylo žalovanému (povinnému) uloženo zaplatit žalobci (oprávněnému) částku 30 408,- EUR, zvýšenou o smluvní úrok 1% za měsíc za níže uvedené fakturované částky tak, jak jdou po sobě ode dnů splatností níže uvedených faktur, zvýšených o zákonný úrok vztahující se na částku 1 158,- EUR od 17. 12. 2010, vždy do dne jejich plného splacení. Dále bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci náklady řízení, které byly ke 2. 3. 2011 vyčísleny na částku 1 263,71 EUR. Rozsudek byl prohlášen za předběžně vykonatelný (č. l. 8). Podle osvědčení podle čl. 54 a 58 Úmluvy o soudních rozhodnutích a soudních smírech je rozhodnutí vykonatelné v členském státě původu (Nizozemí). Rozsudek byl vydán poté, co povinnému bylo v holandském a anglickém jazyce doručeno předvolání k jednání u nizozemského soudu a žaloba, avšak ten tyto písemnosti z důvodu použitého jazyka odmítl převzít.

Doručení tohoto rozsudku je předpokladem pro posouzení, zda mohl žalovaný využít podání opravného prostředku, přičemž Soudní dvůr v rozsudku ze dne 14. prosince 2006 ve věci C-283/05, ASML Netherlands BV proti Semiconductor Industry Services GmbH (SEMIS), uvedl, že čl. 34 bod 2 Nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že žalovaný „měl možnost“ využít opravného prostředku proti rozhodnutí pro zmeškání pouze tehdy, pokud skutečně znal obsah tohoto rozhodnutí na základě doručení provedeného v dostatečném časovém předstihu, který mu umožnil přípravu na jednání před soudem státu, v němž proběhlo původní řízení (bod 40).

Pokud byl rozsudek pro zmeškání povinnému doručen a ten využil opravné prostředky vůči němu, již není třeba zabývat se otázkou, zda byl v dostatečném časovém předstihu doručen návrh na zahájení řízení, popř. jiná rovnocenná písemnost (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 28. dubna 2009 ve věci C-420/07, Meletis Apostolides proti Davidu Charlesi Oramsovi, Lidně Elizabeth Orams). Odvolací soud tedy posuzoval otázku dostatečnosti doby poskytnuté povinnému k přípravě na jednání u soudu ve smyslu čl. 34 odst. 2 Nařízení zcela nadbytečně.

Odvolací soud se však nezabýval otázkou doručení rozsudku povinnému; jeho skutková zjištění jsou v tomto směru neúplná, a tudíž nesprávná. Nejvyšší soud proto postupoval podle § 243e odst. 1, odst. 2 o. s. ř., napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení, aniž by se z důvodu nadbytečnosti zabýval otázkou přiměřenosti lhůty k přípravě jednání a neuznáním

rozsudku pro rozpor s veřejným pořádkem podle čl. 34 odst. 1 Nařízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělků \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)